

Tizenhárom klímapont: Reményi Károly akadémikus klímaváltozással kapcsolatos munkássága

Szarka László Csaba
geofizikus-mérnök, az MTA rendes tagja, a PBK energia-munkacsoport elnöke

laszloszarka54@gmail.com
2026. május 28.

Összefoglaló

Reményi Károly (1934–2026) gépész- és villamosmérnök, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja szakmai pályafutása során az energetika, ezen belül a tüzeléstechnika terén ért el kiemelkedő eredményeket. Az MTA honlapján megjelent nekrológban egyetlen mondat utal arra, hogy mással is foglalkozott: „*a 2000-es évek második felétől a globális felmelegedés energetikai problémáit kutatta*”. A globális folyamatok kritikus követésén, valamint mérnöki tapasztalatain és számításain alapuló felismeréseit, miszerint (1) a CO₂-alapú felmelegedési teória teli van hibákkal, (2) a kibocsátás-csökkentés kikerülhetetlenné tétele az energetikát szét fogja zilálni, 2007–2025 között publikálta. E személyes szálakkal átszőtt cikk Reményi Károly klímaváltozással kapcsolatos munkássága előtt tiszteleg. Tartalmazza az általa legfontosabbnak tartott 13 megállapítást („klímapontot”), valamint e témájú cikkeinek minden eddiginél teljesebb listáját.

Abstract

Károly Reményi (1934–2026, mechanical and electrical engineer, Ordinary Member of the Hungarian Academy of Sciences) achieved outstanding results in the field of energy, including combustion technology, during his professional career. In the obituary published on the MTA website, a single sentence refers to the fact that he was interested also in other topics: “*he researched the energy problems of global warming from the second half of the 2000s onwards*”. His findings, based on his critical monitoring of global processes and his engineering experience and calculations, that (1) the CO₂-based warming theory is full of errors, (2) making emission reduction inevitable will disrupt the energy sector, were published between 2007 and 2025. This article, interwoven with personal threads, pays tribute to Károly Reményi’s work on climate change. It contains the 13 statements he considered most important (“climate points”), as well as a more complete list of his articles on this topic than ever before.

Tizenhárom klímapont

Reményi Károly 2024-ben összegyűjtötte a klímaváltozással kapcsolatban továbbadásra szánt megállapításait. Az ún. klímapontok a következők:

- 1. A klímaváltozás: evidencia.*
- 2. A szén-dioxid nem szennyezőanyag.*
- 3. A konszenzus nem tudományos érvelés.*
- 4. A hőmérséklet ún. intenzív paraméter, így a meteorológiai állomásokon mért értékek összegzésének számtani átlagolásával nyert, globális hőmérsékletnek nevezett érték fizikailag nem értelmezhető.*
- 5. A légköri rendszerben kaotikus folyamatok zajlanak, így a klíma változása is kaotikus jelenség, nem prognosztizálható.*
- 6. A légkört alkotó gázok a közül a szén-dioxid mennyiség változása viszonylag gyorsan és a teljes légkörre kiterjedően érzékelhető. Ezért a számításokhoz kedvező paraméter.*
- 7. A szén-dioxid légköri koncentrációjának változása és a globális hőmérsékletváltozás közötti korreláció nincs tudományosan alátámasztva. A Vosztok jégfuratos módszerrel végzett mérések adatai, de az elmúlt száz év adatai alapján több ezer éves, illetve több évtizedes ellentétesen változó szakaszokat mutatnak.*
- 8. A körülbelül százezeréves lehülési – felmelegedési ciklusoknál a lehülési szakasz lényegesen lassabb a felmelegedésinél.*
- 9. A klímaváltozással kapcsolatos tevékenységet, ismeretterjesztést és intézkedéseket az IPCC uralja. E szervezet nem tudományos, bár az anyagaik kidolgozásában sok kutató is részt vesz. Az IPCC-n kívül világszerte számos kutatóhelyen folyik klímakutatás, modellezés.*
- 10. A klímamodellezésnél bár mindig megjegyzik, hogy a klíma alakulásában igen sok tényező szerepet játszik, de végül mégis döntő szerepet tulajdonítanak a szén-dioxidnak. A szén-dioxid kibocsátás csökkentésének erőltetésével világméretben rossz irányba befolyásolták az energetikai fejlesztéseket és társadalmi méretű „klímastresszt” idéztek elő.*
- 11. A modellekkel prognosztizált értékek lényegesen eltérnek a valóságban megvalósultaktól. Időszakonként jelentős korrekciókra kerül sor. A modellek részletei nem ismertek.*
- 12. Az ismeretterjesztésnél megtévesztést is felhasználnak. Az erőművek és ipari létesítmények hűtőtornyainak gőzfelhőivel hatásos kép készíthető a környezetszennyezésre. A szénhidrogén tüzelésnél a füstgázban lévő nedvességfelhő is hasonlóan jól fényképezhető. A szén-dioxid összetevő nem szennyezőanyag.*
- 13. Súlyos csalás is előfordult, amit – igaz, jogtalan eszközökkel: sokezer e-mail meghekkelésével – lelepleztek.*

Ugyanebben az írásában (Reményi 2024) megadta a fenti 13 pontot megalapozó írásainak hozzávetőleges listáját, és azok rövid tartalmi összefoglalóját. Megállapításai ma is helytállóak, és segítenek a társadalmi kívánatos formájának kialakításához.

A klímaváltozással kapcsolatos munkásságáról

Reményi Károly a legutóbbi 18 évben leginkább a Magyar Tudomány és az Energiagazdálkodás c. folyóiratokban publikált: az előbbiben 18, az utóbbiban 11 cikke jelent meg. Úgy vélem, hogy az ő klímaváltozással kapcsolatos munkásságára az a legméltóbb emlékezés, ha közreadásra kerül e témájú publikációinak az MTMT-nél is teljesebb listája.

Személyes szálak

2011-ben, az Energiapolitika 2000 Társulat egyik rendezvényén (a 113. Energiapolitikai Hétfő Estén) találkoztam vele személyesen. Akkori - földtudományi szempontú - előadásomat máig emlékezetes, 20 perces energetikai hozzászólással egészítette ki (Reményi 2011). E cikk olvasói a legteljesebb személyi benyomást öröla a „*Ki fizeti a révést? Avagy mese a CO₂-ről*” című, ugyanezen a fórumon tartott előadásából (Reményi 2012) szerezhetik.

Az első találkozást követően rendszeres kapcsolatban álltunk, figyelemmel kísértük egymás munkásságát. Kiállt mellettem az MTA Energetikai Tudományos Bizottság 2025. évi online vitájában: „...*A klímaváltozás tagadásának stigmáját rásütni komoly kutatókra bármely formában: személyes sértés. A klímaváltozás: evidencia. A szén-dioxid szerepének mértéke a vitatott téma, mert a klímaváltozást gyakorlatilag összekötik a globális hőmérsékletváltozással, és azt a szén-dioxiddal, ami eleve nagy hiba...*”

Noha nem volt a Professzorok Batthyány Körének tagja, az általam vezetett PBK energia-munkacsoport szemléletével mélyen egyetértett. A „Tíz javaslat a jövőért” című állásfoglalásunk kezdeményezői között őt is számon tartjuk. A PBK energia-munkacsoport számára írta meg 13 klímapontját is (Reményi 2024). Utolsó ismert publikációjában (Reményi 2025) többek között két vendégelőadónk (Samuel Furfari és Richard Lindzen) előadását méltatta. (Richard Lindzen magyarországi útja alkalmából még közös 2007-es emlékeiket is felelevenítették.)

Látva azt, hogy az ő általa is ostromozott konszenzusos nézet 2025 nyarán végképp kifogyott az érvekből, Professzor úr nagyon készült az MTA-n 2025 decemberében tartott nemzetközi klímakonferenciára (BCCC 2025): „*Állapotomtól függően személyesen, de írásban mindenképpen részt veszek, es találok felolvasót is*” – írta szeptemberben, nekem írt utolsó levelében, de minderre már nem volt ereje.

Összefoglalás

Reményi Károly egyike volt azon kevés hazai akadémikusoknak, akik ki merték mondani, hogy a klímaváltozás elsődleges okát nem az antropogén CO₂-kibocsátásban kell keresni. Azt is látta jó előre, hogy a kötelezővé és kikerülhetetlenné tett kibocsátáscsökkentés az energetikát szét fogja zilálni. Tisztában volt vele, hogy ez irányú munkásságát a tudományos intézményrendszer az ő életében nem fogja elismerni, hanem inkább elhallgatni igyekszik (csakúgy, mint a BCCC-t). Mindketten bízunk azonban abban (és akik hozzá hasonlóan elfogulatlanul gondolkodunk a klímaváltozásról, továbbra is bízunk abban), hogy elkerülhetetlenül el fog jönni a társadalmi kijózanodás pillanata. A kérdés csak az, hogy nem tudni, mekkora energiaszegénység (és mekkora klímadiktatúra) lesz az ára...

Irodalomjegyzék

- BCCC 2025. A klímaváltozási konszenzuson túl. Nemzetközi tudományos konferencia az MTA Nagytermében, 2025. december 8. https://pbk.info.hu/wp-content/uploads/2025/12/2025_12_19_Szarka-L-Cs_BCCC_HUN.pdf
- MTA 2026. Elhunyt Reményi Károly energetikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, https://mta.hu/mta_hirei/elhunyt-remenyi-karoly-energetikus-a-magyar-tudomanyos-akademia-rendes-tagja-115433 2026.05.27.
- PBK EM 2024. Tíz javaslat a jövőért, https://pbk.info.hu/wp-content/uploads/2024/10/TIZ-JAVASLAT-A-JOVOERT_PBK_2024_10_03v11.pdf
- Reményi K 2011. A klímakereskedelemről. Hozzászólás: 113. Klímapolitikai Hétfő Este, <https://www.youtube.com/watch?v=AZEet1gjoy>
- Remény K. 2012. Ki fizeti a révést? Avagy mese a CO₂-ről. Előadás: 120. Energiapolitikai Hétfő Este. <https://www.enpol2000.hu/rendezvenyek/enpol-hetf/article/Rendezv%C3%A9nyek/6-H%C3%A9tf%C5%91%20est%C3%A9k/332-120-energiapolitikai-hetfo-este>
- Reményi K: 2024. A globális hőmérsékletváltozásról. PBK energia-munkacsoport, https://pbk.info.hu/wp-content/uploads/2024/12/2024_11_18_Remenyi-Karoly.pdf
- Reményi K 2025. Gondolatok a klímaváltozás narratíváiról. Energiagazdálkodás, 66, 3,13–19.

Függelék:

Reményi Károly klímaváltozással kapcsolatos, 2026. május 28-ig összegyűjtött publikációinak listája (részleges listákat tartalmazó adatbázisok felhasználásával)

2007

Reményi K, Gróf Gy. Megjegyzések a globális felmelegedéshez. *Magyar Energetika* 15, 6, 25–26.

Reményi K, Gróf Gy. *Notices on global warming*, World Energy Conference, Rome.

Reményi K. *Environmental impacts of renewable energy*. In: BUTE, Department of Energy Engineering (szerk.) 8th International Conference on Heat Engines and Environmental Protection, Budapest, 27–34.

2008

Reményi K, Gróf Gy. Megjegyzések a globális felmelegedéshez. *Magyar Tudomány* 169, 4, 458–461.

2009

Reményi K. Észrevételek Czelnai Rudolf akadémikusnak a Magyar Tudomány Ünnepeén elhangzott, A levegő, vagyis a Föld légköre című előadásához. *Magyar Tudomány* 170, 2, 235.

Reményi K. Az energiastratégia sarokpontjai. *Magyar Tudomány* 170, 3, 323–333.

Reményi K; Gróf Gy. *The consensus is not a scientific category (Global Warming)* In: Budapest University of Technology and Economics, Department of Energy Engineering (szerk.) 9th International Conference on Heat Engines and Environmental Protection. Budapest, Magyarország, pp. 167–171.

2010

Reményi K. *Energetika, CO₂, felmelegedés: [a szén ciklus maga az élet]*. Budapest, Magyarország: Akadémiai Kiadó, 366 p.

Reményi K. A konszenzus és az evidencia nem tudományos érv (A fosszilis tüzelőanyagok és a globális felmelegedés). *Magyar Tudomány* 171, 1, 44–48.

Reményi K. A Föld hőmérsékletei – Miről is beszélünk? *Magyar Tudomány* 171, 9, 1052–1059.

2011

Reményi K. *A klímakereskedelemről*. Hozzászólás. 113. Energiapolitikai Hétfő Este, <https://www.youtube.com/watch?v=AZEet1gjyo>

Reményi K. A szén–dioxid szerepe a klímaváltozásban. *Magyar Tudomány* 172, 3, 354.

Reményi K. A tudomány az etika határán az energetikai környezetszennyezés bemutatásakor (néhány "médiatudós" figyelmébe). *Magyar Tudomány* 172, 8, 1006–1009.

2012

Reményi K. Az oxigén, a széndioxid és az energetika. *Magyar Tudomány* 173, 2, 198–205.

Reményi K. Arrheniustól indult, és ... *Magyar Tudomány* 173, 10, 1217–1223.

Reményi K. Globális hőmérséklet adatok a jégfuratok, a mélytengeri üledékek és az űrszondák mérései alapján. *Energiagazdálkodás* 53, 1, 15–18.

Reményi K. *Ki fizeti a révést? Avagy mese a CO₂-ről*. Előadás: 120. Energiapolitikai Hétfő Este. <https://www.enpol2000.hu/rendezvenyek/enpol-hetf/article/Rendezv%C3%A9nyek/6-H%C3%A9tf%C5%91%20est%C3%A9k/332-120-energiapolitikai-hetfo-este>

2013

Reményi K. A fosszilis tüzelőanyagok energetikai felhasználásának hatása a légkör összetételére. *Magyar Tudomány* 174, 2, 206–210.

Reményi K. A mesterséges fotoszintézis (artificial leaf) a napenergia-tárolás eszköze. *Magyar Tudomány* 174, 9, 1111–1118.

Reményi K. *A tűz örök energiaforrás: a szén és a fosszilis tüzelőanyagok a természetben.* Budapest, Magyarország: Akadémiai Kiadó, 340 p.

2014

Reményi K. Memorandum a World Energy Council (WEC) 22. Kongresszusához. *Magyar Tudomány* 175, 2, 214–217.

Reményi K. Globális lehűlés, globális felmelegedés, szén-dioxid. *Magyar Tudomány* 174, 9, 1105–1116.

Reményi K. Vélemény az energiáról gazdasági válság idején. *Magyar Tudomány* 176, 1, 6.

Reményi K. A fejlett széntüzelések illeszkedése a természet szénciklusába. *Energiagazdálkodás* 55, 1, 8–10.

2015

Reményi K. A szén-dioxid-adó torzító hatása az energetikában. *Magyar Tudomány* 176, 6, 694–702.

Reményi K. IPCC prognózisok és a tényadatok. *Energiagazdálkodás* 56, 5–6, 66–68.

Reményi K. Energiaátalakulások a légkörben. *Magyar Tudomány* 176, 11, 1365–1372.

2016

Reményi K. Egyszerű módszerek a légköri szén-dioxid-koncentrációváltozás hatásának elemzésére. *Magyar Tudomány* 177, 7, 842–850.

Reményi K. Gondolatok a globális hőmérsékletről. *Energiagazdálkodás* 57, 3–4, 30–36.

2017

Reményi K. A Párizsi Megállapodás az USA nélkül. *Energiagazdálkodás* 58, 4–5, 47–50.

Reményi K. A zöldülő Föld. *Energiagazdálkodás* 58, 1–2, 55–59.

2018

Reményi K. Vélemény Miskolczi Ferenc "Értekezés az üvegházhatásról" című cikkéhez. *Magyar Energetika* 25, 3, 22–23.

Reményi K. Üvegházhatás, káosz, globális felmelegedés. *Energiagazdálkodás* 59, 6, 27–30.

2020

Reményi K. Olvasói levél. *Magyar Energetika* 1, 42–43.

2021

Reményi K. Szén–dioxid Pandémia. *Energiagazdálkodás* 62, 6, 12–18.

2023

Reményi K. Globális hőmérséklet és a szén–dioxid (a tényeket ismerni kell).
Energiagazdálkodás 64, 4–5, 7–11.

2024

Reményi K. Tézisek és szintézis, mint a globális hőmérsékletváltozás kutatás eredménye.
Energiagazdálkodás 65, 5–6, 29–31.

Reményi K. *A globális hőmérsékletváltozásról*. PBK energia–munkacsoport,
https://pbk.info.hu/wp-content/uploads/2024/12/2024_11_18_Remenyi-Karoly.pdf

2025

Reményi K. Gondolatok a klímaváltozás narratíváiról. *Energiagazdálkodás*, 66, 3, 13–19.

Az esetlegesen elkerülő további tételek bibliográfiai adatait szíveskedjenek email-címemre megküldeni.